

Enhed
Valgenheden

Sagsnr.
2020 - 9496

Doknr.
465615

Dato
15-11-2021

Information om visse juridiske og praktiske spørgsmål i relation til afholdelse af kommunal- og regionalvalget den 16. november 2021 i lyset af COVID-19

På nuværende tidspunkt forventer Indenrigs- og Boligministeriet, at kommunal- og regionalvalget den 16. november 2021 i det store hele kan afholdes som normalt.

Dette notat indeholder Indenrigs- og Boligministeriets vejledning om en række juridiske og praktiske spørgsmål, som kan opstå op til eller under valget, og som kan have betydning for kommunernes forberedelse af valget, instruktion af frivillige og medarbejdere m.v.

Notatet er inspireret af de spørgsmål, som ministeriet har fået forelagt i den seneste tid. Ministeriet vil frem mod valgdagen løbende opdatere notatet med eventuelle yderligere spørgsmål. Den nyeste udgave af notatet vil ligge på ministeriets valghjemmeside: <https://valg.im.dk/valgmyndigheder/valg-til-kommunalbestyrelser-og-regionsraad-2021>.

1. Sundhedsfaglige foranstaltninger

Ifølge Sundhedsstyrelsen kan risikoen for smittespredning sænkes ved at iværksætte følgende relevante, smitteforebyggende tiltag. Sundhedsstyrelsen anbefaler derfor, at nedenstående smitteforebyggende foranstaltninger efter en konkret vurdering kan tages i brug ved det kommende kommunal- og regionalvalg:

Afstand mellem personer

Vælgerne kan opfordres til at tage hensyn og holde afstand til hinanden. Her kan f.eks. anvendes plakater, som kan findes på [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#). Sammenstimling af personer kan desuden begrænses ved at undgå mulig kødannelse indendørs i smalle gangarealer/lokaler, og vælgerne kan med fordel vente i kø udendørs.

Udnyttelse af hele stemmeafgivningsperioden

Vælgerne kan desuden opfordres til at benytte hele stemmeafgivningsperioden, så der undgås perioder med lange køer og sammenstimling indenfor. Se også pkt. 5.

Udluftning/ventilation af lokalerne

Der bør sikres hyppigt og grundigt luftskifte i lokalerne under valget. Luftskifte kan ske ved et mekanisk ventilationssystem, som tager ny luft ind, eller ved manuel

udluftning ved gennemtræk ca. en gang i timen eller hyppigere i 5-10 minutter ad gangen.

Håndhygiejne og rengøring

Hænder kan med fordel desinficeres før og efter stemmeafgivning, f.eks. ved at placere håndspritdispensere ved ind- og udgangen, og evt. også i stemmerummene. Dette vil mindske risiko for smitte via overflader og fælles kontaktpunkter i stemmerummene. Fælles kontaktpunkter som skrivepulte og borde, hvor valgstyrere og tilforordnede vælgere er placeret, bør rengøres med vand og sæbe eller desinfektionsmiddel med jævne mellemrum.

Forskellige skriveredskaber

Hvis fælles skriveredskaber benyttes, bør der placeres hånddesinfektionsmiddel inde i stemmerummene. Vælgerne kan også anbefales at medbringe deres eget skriveredskab, hvis de er mere trygge ved dette. Se pkt. 8 i dette notat.

Personer i øget risiko

Personer i øget risiko kan være opmærksomme på at holde ekstra afstand og evt. anvende mundbind eller visir. Der henvises endvidere til Sundhedsstyrelsens pjece [Gode råd til dig, der er i øget risiko](#) (under opdatering og forventes udgivet i ny version i slutningen af uge 44). Se pkt. 7 om muligheden for øget brug af vognstemme.

For yderligere information om forebyggelse af smitte kan Sundhedsstyrelsen henvise til pjecen [COVID-19: forebyggelse af smittespredning](#). Materialer og plakater om generel forebyggelse af smittespredning kan findes på [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#).

Udlevering af mundbind

Da COVID-19 igen betragtes som en samfundskritisk sygdom, vil Sundhedsministeriet med hjemmel i epidemiloven udstede en bekendtgørelse, som skal muliggøre vederlagsfri udlevering af mundbind i forbindelse med kommunal- og regionalvalget den 16. november 2021. Bekendtgørelsen træder i kraft tirsdag den 16. november 2021 kl. 6.

Kommunerne kan således fra kl. 6 på valgdagen udlevere enkelte mundbind fra større pakninger til vælgere, tilforordnede vælgere og enhver anden, der måtte indfinde sig på valgstedet.

Bemærk, at reglerne alene gør det muligt at udlevere mundbind, men at det ikke er et krav at bære dem.

2. Brevstemmeafgivning

Mange kommuner forventer, at flere vælgere end normalt vil brevstemme. Derfor opfordrer Indenrigs- og Boligministeriet alle kommuner til at sikre sig, at kommunen har tilstrækkeligt brevstemmemateriale på lager til at kunne håndtere en øget efterspørgsel. Ministeriet har sørget for, at Rosendahls lager af brevstemmemateriale er fyldt. Det bemærkes, at udgiften til brevstemmemateriale afholdes af kommunen.

3. Tidsbestilling til brevstemmeafgivning i kommunerne

Der er ikke noget i vejen for at tilbyde vælgerne at bestille tid til brevstemmeafgivning i f.eks. borgerservice eller på bibliotekerne, men brevstemmeafgivningen kan ikke forbeholdes vælgere, der har bestilt tid.

4. Brevstemmeafgivning i vælgerens hjem

Det er Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at en vælger, der er konstateret smittet med coronavirus og er i frivillig eller påbudt isolation, er omfattet af § 60, stk. 4, i den kommunale og regionale valglov og derfor efter ansøgning kan brevstemme i eget hjem efter reglerne herom.¹ Ansøgninger kan modtages og behandles telefonisk.

5. Tidspunkt for stemmeafgivning på valgdagen

Kommuner, der vurderer det relevant, kan opfordre vælgerne til at stemme på bestemte tidspunkter af valgdagen, jf. pkt. 1, men kan ikke afvise vælgere, der møder frem for at stemme på andre tider af valgdagen.

6. Stemmeafgivning for vælgere, der på valgdagen er i isolation

Der er ikke hjemmel i valglovgivningen til at afvise vælgere, der er i isolation, og som på trods heraf ønsker at afgive stemme på valgdagen. Sådanne vælgere skal derfor have mulighed for at afgive deres stemme. Det gælder også, selv om vælgerne kunne have brevstemt, herunder brevstemt i eget hjem.

Der kan ikke stilles krav om fremvisning af coronapas i forbindelse med stemmeafgivningen.

Sundhedsstyrelsens råd til personer, der er i isolation, lyder som følger:

”Anvend et CE-mærket mundbind og hold 2 meters afstand til andre, hvis du undtagelsesvis er nødt til at gå ud (...) Sørg for at gå ud på et tidspunkt, hvor du undgår at være i nærheden af andre.”²

7. Øget brug af vognstemme

Valglovgivningen er ikke til hinder for, at kommunerne opstiller stemmerum udendørs, f.eks. i et telt umiddelbart uden for afstemningsstedet, og i højere grad end normalt tilbyder vælgere at stemme efter reglerne om såkaldte vognstemmer, f.eks. i en bil parkeret ved afstemningsstedet, se § 55, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov. Brugen af vognstemme er beregnet til vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet. Begrebet lignende kan f.eks. dække over vælgere, der er smittet med COVID-19 eller er i øget risiko.

At vognstemme er altså ikke en ret, der tilkommer enhver vælger uanset årsag.

Det vil være en konkret vurdering, om en person kan få lov til at vognstemme. Vurderingen foretages af valgstyrene og de tilfornordnede vælgere på valgstedet. Det kan dog være en god ide, at kommunalbestyrelsen melder nogle retningslinjer ud om eventuelt øget brug af vognstemme eller lignende på valgstederne, således at sådanne situationer håndteres nogenlunde ens på kommunens valgsteder.

¹ Se også bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem.

² https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Test/Pjece_Til-dig-der-er-testet-positiv-for-ny-coronavirus.ashx?la=da&hash=4B4E2D802234D32A771B54A3ECB5EEB696C1D7BB

Vælgere, der er smittede, og som ikke ønsker at stemme efter reglerne om vognstemme eller i et udendørs stemmerum, kan dog ikke af denne grund afvises fra stemmelokalerne.

8. Vælgerens brug af eget skriveredskab

Vælgere, der ønsker at benytte deres eget medbragte skriveredskab ved stemmeafgivelsen, kan frit gøre dette. Skriveredskabet må dog ikke være så usædvanligt i farve eller form, at det giver stemmesedlen særpræg (f.eks. guld- eller glimmertusch). Stemmesedler med særpræg er ugyldige. Kuglepenne i blå, sort, rød eller grøn og almindelige blyanter udgør ikke særpræg, heller ikke selv om de adskiller sig fra det skriveredskab, som kommunen stiller til rådighed på afstemningsstedet.

9. Coronapas til identifikation af vælgeren

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at det digitale coronapas (app'en "Coronapas") kan indgå som et moment til fastlæggelse af vælgerens identitet. Det samme gælder for det digitale sundhedskort (app'en "Sundhedskortet") og det digitale kørekort (app'en "Kørekort").

10. Spørgsmål

Kommunerne kan kontakte Indenrigs- og Boligministeriets valgenhed ved eventuelle spørgsmål om afviklingen af valget: valg@im.dk, tlf. 72 28 24 00.